

## **ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ РИБНИЦТВА** **(вибіркова)**

**Ступінь вищої освіти** – Другий (магістерський) рівень

**Освітньо-наукова програма:** «Охорона, відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів»

**Спеціальність:** Н5 «Водні біоресурси та аквакультура»

**Курс навчання:** 1 семестр, 2 рік навчання

**Кількість кредитів:** 3 кредити ЄКТС

**Мова викладання:** українська

**Дні, час, місце:** вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, за розкладом

**Консультації:** вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, к. 707,  
щотижнево за розкладом

### **СИЛАБУС**

|                                                           |                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Викладач:</b>                                          | Завідувачка кафедри водних біоресурсів та аквакультури, кандидат біологічних наук,<br>доцент<br>Марина Іванівна БУРГАЗ |
| <b>Кафедра:</b><br><b>Контактна</b><br><b>інформація:</b> | кафедра водних біоресурсів та аквакультури<br>marinaburgaz14@gmail.co                                                  |

### **КОМУНІКАЦІЯ**

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

### **АНОТАЦІЯ КУРСУ**

*Метою дисципліни є:* Сформувати у здобувачів вищої освіти системне розуміння правових засад функціонування рибогосподарської галузі України, структури та змісту чинного законодавства у сфері рибництва, охорони та відтворення водних біоресурсів. Забезпечити засвоєння норм національного та міжнародного права, що регулюють відносини у галузі рибного господарства, а також розвиток практичних навичок застосування нормативно-правових актів у професійній діяльності.

*Завданням дисципліни є:* ознайомлення з системою нормативно-правових актів, що регулюють рибогосподарську діяльність в Україні; сформувати знання про правові механізми управління, ліцензування, сертифікації та контролю у сфері рибництва й аквакультури; ознайомитись з міжнародними правовими актами та угодами у сфері використання водних біоресурсів; розвинути вміння аналізувати й тлумачити законодавчі норми, готувати правові документи, що стосуються рибогосподарської діяльності; сприяти формуванню правової культури, екологічної свідомості та відповідальності за раціональне використання водних біоресурсів.

**Переквізити:** Знання у сфері з біології водних організмів, гідробіології, екології, основ аквакультури та рибництва.

**Постреквізити:** Отримані знання та сформовані компетентності стануть основою для подальшого вивчення дисциплін управлінського, економічного та правового спрямування, а також для практичної діяльності у сфері рибного господарства, аквакультури та охорони водних біоресурсів.

*знати:*

1. Основні нормативно-правові акти України у сфері рибного господарства, аквакультури та охорони водних біоресурсів;
2. Міжнародно-правові документи, що регулюють використання та охорону водних живих ресурсів;
3. Систему державного управління та контролю у рибогосподарській галузі;
4. Правові основи ліцензування, сертифікації, стандартизації та екологічного моніторингу у рибництві.;
5. Вимоги до охорони, відтворення та раціонального використання водних біоресурсів відповідно до законодавства України.

*вміти:*

1. Орієнтуватися у структурі та змісті нормативно-правових актів рибогосподарської галузі;
2. Застосовувати норми національного та міжнародного законодавства під час вирішення виробничих, управлінських і наукових завдань.;
3. Аналізувати, систематизувати та готувати проекти нормативних і правових документів у сфері рибництва;
4. Проводити правову експертизу договорів, контрактів і рішень, пов'язаних із рибогосподарською діяльністю;
5. Використовувати правові інструменти для забезпечення охорони, відтворення і сталого використання водних біоресурсів.

## ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі: лекції (6 год./6 год.) та практичних занять (12 год./4 год.), організації самостійної роботи здобувачів (72 год./80 год.)

### Зміст навчальної дисципліни

| Тема                                                                          | Зміст                                                                                                                                                 | Форми робіт                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Змістовний модуль 1. Основи правового регулювання рибного господарства</b> |                                                                                                                                                       |                                                               |
| <b>тема № 1</b> Законодавчі основи промислового та любительського рибальства  | Огляд законодавчих норм, які регулюють промислове та любительське рибальство в Україні; розмежування видів рибальства, основні правила та обмеження.. | опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу; |

|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ПР 1</b> Аналіз нормативних актів щодо промислового та любительського рибальства                                                                          | Вивчення та аналіз законів, кодексів та постанов, що регулюють різні види рибальства, складання коротких звітів про законність діяльності.                                                                                                                                             | Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт                                                                      |
| <b>тема № 2</b> Екологічне законодавство у сфері водних біоресурсів<br><br><b>ПР 2</b> Робота з кейсами порушень екологічного законодавства                  | Розгляд правових механізмів охорони водойм і водних біоресурсів; екологічні норми та відповідальність за їх порушення.<br><br>Розбір реальних або умовних випадків порушення екологічних норм у водних об'єктах, підготовка пропозицій щодо відновлення рибних запасів..               | опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;<br><br>Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт |
| <b>тема № 3</b> Ліцензування та дозвільна документація у рибогосподарській діяльності<br><br><b>ПР 3</b> Підготовка пакета документів для отримання ліцензії | Законодавчі вимоги до отримання ліцензій і дозволів для рибогосподарської діяльності; порядок оформлення дозвільної документації.<br><br>Практичне опрацювання процедури отримання ліцензій і дозволів, складання умовного пакета документів для ведення рибогосподарської діяльності. | опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;<br><br>Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт |
| <b>Змістовний модуль 2. Правові механізми забезпечення діяльності та охорони водних біоресурсів</b>                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                               |
| <b>тема № 4</b> Правові аспекти сертифікації та стандартів якості продукції рибництва<br><br><b>ПР 4</b> Аналіз документів сертифікації продукції рибництва  | Огляд національних та міжнародних стандартів якості продукції рибництва; правові вимоги до сертифікації, маркування та контролю якості.<br><br>Ознайомлення з сертифікаційними документами, оцінка відповідності продукції національним та міжнародним стандартам якості.              | опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;<br><br>Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт |

|                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>тема № 5</b> Юридична відповідальність у сфері рибництва та аквакультури</p> <p><b>ПР 5</b> Розбір конкретного кейсу порушення та складання правового висновку</p> | <p>Види юридичної відповідальності за порушення законодавства у рибництві; адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність, приклади кейсів.</p> <p>Аналіз реальних або умовних правопорушень у сфері рибництва та аквакультури, складання юридичного висновку та рекомендацій для уникнення порушень.</p> | <p>опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;</p> <p>Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### ***Література Основна***

1. Грициняк І. Р. Нормативні документи у рибогосподарській та рибопереробній галузях. Київ: ФСУ, 2025. 161 с.
2. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Законодавство у сфері рибництва». Київ, 2024. 45 с.
3. Конспекти лекцій з дисципліни «Законодавство у сфері рибництва». Київ, 2023. 38 с..
4. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Рибогосподарське законодавство України» А. М. Петрук. Рівне. Національний університет водного господарства та природокористування, 2021. 80 с.

### ***Додаткова***

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 402-р від 02.05.2023 «Про схвалення Стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках». Київ: Кабінет Міністрів України, 2023
2. Закон України «Про аквакультуру» Відомості Верховної Ради України. 2013. № 251–252. Ст. 1182
3. Правове регулювання рибництва в Україні Ю. В. Шовкун. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, 2016.

### **Електронні інформаційні ресурси**

1. Репозитарій ОНУ імені І.І.Мечникова <https://dspace.onu.edu.ua/home>
2. Репозитарій факультету ФГМіЕ <http://eprints.library.odku.edu.ua>
3. Бібліотека ОНУ імені І.І.Мечникова <http://lib.onu.edu.ua/>
4. Сайт водних біоресурсів та аквакультури <https://vodni-bioresursy-kafedra.org/>
5. ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ, РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ

[https://darg.gov.ua/dijalnistj\\_0\\_214\\_menu\\_0\\_1.html](https://darg.gov.ua/dijalnistj_0_214_menu_0_1.html)

6. ФАО 2025 <https://www.fao.org/>

## ОЦІНЮВАННЯ

*Форма підсумкового контролю – іспит.*

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2022 р.)

[https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/polozh-org-kontrol\\_2022.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/polozh-org-kontrol_2022.pdf)

## ПОЛІТИКА КУРСУ

**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова ( 2024 р.) [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro\\_organizaciiu\\_osvit\\_procesu\\_2024.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf))

**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова ( 2024 р.) [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro\\_organizaciiu\\_osvit\\_procesu\\_2024.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf))

**Політика академічної доброчесності:** регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» ([polozhennya-antiplagiat-2021.pdf](#) ([onu.edu.ua](https://onu.edu.ua)))

**Використання комп'ютерів/ телефонів на занятті:** під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.

**Комунікація:** Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.